

ข้อกำหนดการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกข้าวเวียดนาม

ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ของเวียดนาม มีแผนที่จะออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการกักกันพืชและมาตรการสุขอนามัยของพืชสำหรับการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดขึ้น โดยคาดว่าจะมีการกำหนดค่าสูงสุดของค่าการตกค้างของสารฆ่าแมลง เป็น 0 ซึ่งการกำหนดมาตรการดังกล่าว เนื่องจากฟิลิปปินส์ต้องการช่วยเหลือเกษตรกรภายในประเทศจากปัญหาราคาข้าวตกต่ำจากการที่มีการนำเข้าข้าวราคาถูกมาในประเทศ

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ฟิลิปปินส์ได้ออก Republic Act 11203 เปิดเสรีการนำเข้าส่งออก และซื้อขายข้าว ในขณะเดียวกัน ก็มีการเพิ่มข้อกำหนดเชิงคุณภาพในการนำเข้าข้าว ซึ่งภายใต้กฎหมายดังกล่าวข้าวที่นำเข้าจากประเทศอาเซียน รวมทั้งเวียดนาม จะถูกเก็บอากร ร้อยละ 35 ซึ่งการเก็บภาษีดังกล่าวจะกระทบต่อบริษัทผู้ส่งออกข้าวเวียดนามอย่างมาก

ในขณะที่ ตลาดจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกข้าวใหญ่ของเวียดนามเช่นกัน โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 35 ของการส่งออกข้าวเวียดนามทั้งหมด ได้มีการกำหนดข้อบังคับที่เข้มงวดเพิ่มเติม โดยข้าวที่จะส่งออกมายังจีน จะต้องผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อ เป็นเวลา 120 ชม. และจะต้องส่งให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบของจีนตรวจสอบ นอกจากนี้ในฉลากต้องระบุข้อมูลแหล่งกำเนิดตามมาตรฐานสากล และต้องได้รับตรารับรองว่าผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบอีกด้วย ซึ่งข้อกำหนดที่เข้มงวดขึ้นดังกล่าวทำให้ผู้ส่งออกเวียดนามบางรายต้องเลิกดำเนินกิจการส่งออกข้าว เนื่องจากปริมาณการส่งออกไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

นักวิเคราะห์ตลาดข้าว Mr. Nguyen Dinh Bich คาดว่าตลาดข้าวเวียดนามน่าจะกำลังเข้าสู่ช่วงที่ยากลำบาก เนื่องจาก Supply ข้าวในตลาดโลกยังคงมีปริมาณมาก ส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการค้าข้าว และส่งออกข้าวของเวียดนามในตลาดโลก โดยเฉพาะการส่งออกไปยังตลาดจีน ทำให้ผู้ส่งออกข้าวเวียดนามหันไปมุ่งเน้นตลาดแอฟริกาเพื่อทดแทนความต้องการตลาดจีนที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการส่งออกข้าวไปยังตลาดแอฟริกาของเวียดนามยังคงสูงกว่าอินเดีย ถึงแม้ว่าราคาข้าวเวียดนามจะสามารถแข่งขันได้ก็ตาม นอกจากนี้ จีนก็มีแนวโน้มที่จะส่งออกข้าวที่มีคุณภาพต่ำและราคาถูกไปยังตลาดแอฟริกา ซึ่งทำให้เวียดนามมีคู่แข่งมากขึ้น

นอกจากนี้ พบว่าราคาข้าวเวียดนามลดลงต่ำที่สุดในรอบ 12 ปี โดยราคาข้าวหัก 5% เวียดนามลดลงเหลือเพียง 325 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ต่ำที่สุดนับตั้งแต่ พฤษจิกายน 2550 เป็นต้นมา เนื่องจากความต้องการในตลาดส่งออกหลักปรับตัวลดลง โดยเฉพาะคำสั่งซื้อจากตลาดฟิลิปปินส์ที่มีแนวโน้มลดลง ส่งผลกดดันต่อราคาข้าวเวียดนามอย่างมาก

โดยตั้งแต่ต้นปี 2562 ราคาข้าวเวียดนามปรับตัวลดลงกว่าร้อยละ 19 และจากรายงานของกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนาม ซึ่งตั้งแต่ ม.ค. - มิ.ย. 2562 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเวียดนามคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.5 จากปริมาณการส่งออกของเวียดนามทั้งหมด และในช่วง 7 เดือนแรกปี 2562 (ม.ค.- ก.ค.) เวียดนามส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์จำนวน 1.46 ล้านตัน มูลค่ากว่า 589.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา 3.2 เท่าโดยปริมาณ และ 2.7 เท่าโดยมูลค่า

อย่างไรก็ตาม ผู้ค้าข้าวในนครโฮจิมินห์เปิดเผยเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาว่าความต้องการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เริ่มปรับตัวลดลง ถึงแม้ว่า ปัจจุบัน ยังมีข้าวที่รอการส่งออกจากท่าเรือของนครโฮจิมินห์ (ช่วงระหว่างวันที่ 1-15 กันยายน 2562) ปริมาณ 82,450 ตัน โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปแอฟริกาตะวันตก และฟิลิปปินส์

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2562 ที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเวียดนามเปิดเผยว่าคาดการณ์ว่าเวียดนามกำลังพบกับความยากลำบากในการส่งออกข้าวในอนาคตอันใกล้ เนื่องจากจีน อินเดียเซีย และบังกลาเทศ ได้ลดการนำเข้าลง จากนโยบายการสนับสนุนการผลิตข้าวในประเทศ และในบางประเทศยังมีสต็อกข้าวเหลือจำนวนมาก